

Weerbaar en Verbonden

BIJDRAGE PERSPECTIEFNOTA 2025-2028

CHRISTENUNIE ZWOLLE

Christen Unie Zwolle

Voorzitter,

Als er iets is wat het vertrouwen in de politiek kan herstellen, dan is het een politiek van genade en eerlijkheid. Die horen bij elkaar: eerlijkheid is een voorwaarde om genadig met elkaar om te gaan, en genade schept een klimaat waarin niemand vogelvrij is. Deze woorden vindt de ChristenUnie bepalend bij het kijken naar de toekomst van Zwolle. We willen eerlijk zijn over wat er wel en niet kan, en zoeken genade voorbij de verharding in politiek en samenleving.

De PPN is een hoopvol realistische blik op het Zwolle van morgen

Door omzetten van de boeggolf naar structurele budgetten wil deze PPN zekerheid geven aan samenleving en ondernemers.

We zien daarbij een evenwichtige balans tussen investeren in tijden van schaarste en behoudend financieel beleid voeren.

Het laat ook zien dat wettelijke taken van gemeenten en bijdrage van het Rijk steeds verder uit elkaar groeien. Dit wordt vooral goed zichtbaar bij onderwijshuisvesting, waar we fors geld tekort komen. We steunen het college om dit krachtig bij het kabinet onder de aandacht te brengen. De lijn om dit vooral te laten zien door nadrukkelijk aan te geven wat er daardoor niet meer kan vinden wij verantwoord en eerlijk richting de Zwolse belastingbetaler, al wijken we daarin af van de lijn van de VNG.

Deze PPN kent daarmee twee gezichten: we investeren meer dan ooit in de toekomst van Zwolle, maar door externe economische factoren moeten we keuzes maken in ambities en schaarste verdelen.

De CU wil werken aan een weerbare samenleving in een onzekere wereld

Voor veel mensen wordt de toegenomen geopolitieke dreiging steeds meer voelbaar. De samenleving moet zich op het onverwachte voorbereiden, zeggen onder meer Rob Bauer (NAVO) en Mart de Kruif (luitenant-generaal b.d.). Nederland is namelijk een logisch doelwit voor cyberaanvallen en Russische schepen zijn al aan het spioneren op de Noordzee.

Het klinkt als iets wat buiten ons mandaat van de Zwolse kiezer ligt, maar dat is te snel geredeneerd.

De Adviesraad voor Internationale Vraagstukken spreekt over de noodzaak van maatschappelijke weerbaarheid.[1] Ook in een gemeente als Zwolle.

Wijken en buurten moeten weten wat ze moeten doen bij een (cyber)

1 https://www.adviesraadinternationalevraagstukken.nl/binaries/adviesraadinternationalevraagstukken/documenten/publicaties/2024/06/04/hybride-dreigingen-en-maatschappelijke-weerbaarheid/AIV_Adviesrapport_126_Hybride_dreigingen_en-maatschappelijke_weerbaarheid_WEB-DT.pdf

aanval en in staat zijn om 72 uur voor elkaar te zorgen (de overheid zal waarschijnlijk doelwit zijn, dus niet in staat te acteren).

De ChristenUnie maakt zich zorgen over de weerbaarheid van Zwolle in zo'n, hopelijk onwaarschijnlijke, situatie. Daarom denken wij dat we de komende jaren meer moeten werken aan de weerbaarheid van Zwolle en overwegen een motie om dit gesprek te starten.

We dragen met elkaar zorg voor de schepping

De noodzaak tot een snelle en eerlijke energietransitie is breed: klimaatverandering tegengaan, opbouwen van duurzaam verdienvermogen en meer grip op de energielasten.

De ambitie van 2040 komt niet uit de lucht vallen: fossiele energie zal fors duurder worden en om ondernemers en inwoners daartegen te beschermen, moeten we verduurzaming stevig doorzetten.

Om die reden hebben we moeite met keuze voor pakket 'noodzakelijk'. Vanwege het ambitieniveau, maar ook omdat inspanningen gericht op burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties daar niet in zitten. De logica begint sterk bij de overheid en collectieve oplossingen. Dat is óók nodig, maar voor een duurzame samenleving zijn burgers, ondernemers en maatschappelijke organisatie onmisbaar. Ons ideaal is een overheid die dienstbaar is aan de samenleving.

Daarom willen we dat bijsturen door een motie in te dienen om lokaal en coöperatief eigendom in windturbines in Haerst mogelijk te maken.

Ook zien we de noodzaak om Warm Thuis na 2025 door te zetten. Niet voor eeuwig, maar wel tot de doelgroep bereikt is. Daar dienen we samen met GL een motie voor in.

Verder zijn we blij met de start van de Natuur Investeringsagenda. Het begin is er, en alle begin is moeilijk. Om keuzes te maken zoeken we wel meer inzicht in de opgave en kosten, zoals bij de SIA. We vragen het college om bij de volgende NIA niet enkel aan te geven waar geld voor is, maar ook een optelsom te maken van wat de ambities kosten én waar dus (nog) geen geld voor is. Kan de wethouder dat toezeggen?

De CU heeft als ideaal 'een thuis voor iedereen'

We steunen de keuze voor flinke capaciteitsuitbreiding op wonen en ruimtelijke regie: dat is hard nodig en het beste wat we op korte termijn kunnen doen, horen wij van woningcorporaties en ontwikkelaars. Dit gaat helpen in tempo houden op de bouwopgave. Wel wil de CU de vinger leggen bij mobiliteit: dat wordt nu volledig ten dienste van woningbouw geplaatst, maar we hebben ook ambities op het vlak van fietspaden en verkeersveiligheid. Graag een reflectie van de wethouder daarop.

Een kleinere ambitie is ruimte geven aan woongemeenschappen: dat gaat nog moeizaam, onder meer door financieringsgat bij coöperatief bouwen door risico's die particulieren jarenlang moeten dragen in complexe processen. De ChristenUnie gelooft in de coöperatieve samenleving. Uit de sector horen we dat een revolverend fonds en een procesregisseur de oplossing kan zijn, en dat hoeft gemeente geen geld te kosten.

We kunnen het college volgen om geen aanvullende middelen voor vluchtelingenopvang te reserveren. Wel dreigt er een tekort van structureel 1,5 tot 2 mln terwijl dat vrijwel enkel gaat over wettelijke taken. Ook ontstaat het tegelijk perspectief van opvanglocaties waar mensen door keuzes van het kabinet tot 5 jaar moeten zitten.

Laat ik eerlijk zijn, van wat dat betekent voor statushouders en hun toekomst krijgen wij buikpijn. In Ter Apel zullen mensen weer buiten moeten slapen. En 5 jaar in een Zwolse opvanglocatie (ROL) moeten wachten beschadigt mensen ook.

Ondanks schaarste bouwen we door aan het culturele ecosysteem

Deze coalitie heeft keer op keer flink geïnvesteerd in de culturele sector. Voor de ChristenUnie laat cultuur zien dat de mens scheppende gaven heeft gekregen en de opdracht om tot bloei te komen.

Door loon- en kostenstijgingen betekenen die extra investeringen helaas niet dat alle ambities waargemaakt kunnen worden. We investeren, maar moeten toch interen.

In de PPN ziet de ChristenUnie een zeer zorgvuldige afweging, waarbij de basis blijft bestaan. Eerlijk is eerlijk, wij hadden verwacht dat de keuzes in de breedte ingrijpender zouden zijn. Tegelijk ligt er zeer terecht wel huiswerk voor De Fundatie en ANNO.

Voor de ChristenUnie blijft het wel van belang dat we sturen op samenwerking in plaats van concurrentie. Want ook ons culturele landschap wordt weerbaarder door meer samenwerking.

In de PPN zitten ook de middelen voor de verhuizing van het Fraterhuis. Daarbij zijn tegenvallers nooit ver weg. Om te voorkomen dat het Fraterhuis het koekoeksjong van de Zwolse cultuur wordt is die reservering wat de ChristenUnie betreft taakstellend. Graag een reactie van de wethouder hierop.

Ook vinden we het jammer dat nu al uitgesproken wordt dat we de herdenking van 800 jaar stadsrechten in 2030 niet ondersteunen. Zo'n uitspraak is wat ons betreft prematuur.

Jongeren en ouderen hebben een verbonden samenleving nodig

We zijn blij met keuzes en bredere ontwikkeling in het sociaal domein: de beweging bij jeugd gaat naar een afronding. De PPN spreekt over borging van werkwijzen en praktijken, én door oog houden voor jongeren die in de knel kunnen komen.

In Zwolle zijn we gezegend met vitale verengingen en maatschappelijke organisaties, betrokken scholen, en actieve kerken om Zwolse jongeren te helpen hun weg te vinden. Dat mogen niet als gegeven aannemen.

Ook complimenten aan het college dat diezelfde beweging bij arbeidsparticipatie nu ook ingezet wordt. Hier heeft CU meermaals om gevraagd, en wordt nu concreet. We steunen het opnemen van een taakstellende besparing op BUIG-budgetten om dat kracht bij te zetten.

Wel missen we aandacht voor senioren, ouderen en vergrijzing als opgave én als kans (voor vrijwilligerswerk door kwieke senioren) . De komende jaren gaat dit een grote rol spelen. Daarbij is toegankelijkheid van (aangepast) sporten essentieel. Die inzet zouden we bij de begroting graag voortgezet en verstevigd zien.

Recht doen betekent voor de ChristenUnie ook het aanpakken van mensenhandel. Dat willen we structureel doen, omdat het probleem eerder groter dan kleiner wordt. Voor 2024 was er nog geld, maar vanaf 2025 is dat ons nog niet duidelijk. Daarom dienen we een motie in om het college bij de begroting 2025 een voorstel aan de raad te laten voorleggen.

In Zwolle zijn veel kerken en andere geloofsgemeenschappen actief met maatschappelijke vraagstukken: eenzaamheid, armoedebestrijding, jongerenwerk. Onlangs vroegen wij een groep kerkleiders wat zij zagen gebeuren in Zwolle en onder Zwollenaren. Er ontstond een rijk beeld, én de constatering dat ze graag meer doen. Ook leeft de behoefte om regelmatig met de gemeente het gesprek te voeren over waar zij van betekenis kunnen zijn. We vragen of het college bereid is periodiek het gesprek aan te gaan met kerken en andere geloofsgemeenschappen.

Afrondend wensen wij het college veel wijsheid en Gods zegen toe bij het uitwerking geven aan deze PPN. De ChristenUnie herkent er veel van haar eigen idealen in, en steunt het college als zij in onzekere tijden moeilijke keuzes moet maken. En wij steunen het college in de boodschap richting het kabinet dat de taken van gemeenten en de financiering van het Rijk uit de pas lopen.

Dank u, voorzitter.

Ruben van de Belt - Jolien Elshof - Jacop Raap - Eibert Geerts,
Klariska ten Napel - Joost van Dieren - Gert Jan Bouma
Waida Vogel-Bwefar - Anita ter Heurne - Jaap Roose - Ardjan de Boo

ChristenUnie Zwolle